

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Nr 1019 / II. B.W/6

Warszawa, dn. 9.I. 1921 r.

6424/2

K

Do
(według rozdzielnika)

Przesyła się przy niniejszym do wiadomości Tłomacze-
nie mowy Lenina, wygłoszonej na zebraniu sekretarzy jaczek Orga-
nizacji Moskiewskiej, umieszczonej w "Prawdzie" z dn. 24.XI.20 r.

za zgodność: w.z. Szefa Oddziału II

(-) Przeździecki

K. Libyapt. major Szt.Gen.

Otrzymują:

1. M.S. Wojsk Oddział II Sztabu
2. Adjutantura Generalna

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz. 6424/2 dnia 11/2 1921.

zaświ. Wydział

Siow / - BM / 6

M O W A tow. L E N I N A

wygłoszona na zebraniu sekretarzy
Jeszczejek organizacji moskiewskiej.

Nasza sytuacja wewnętrzna i zewnętrzna

Towarzysze! W kwestji sytuacji międzynarodowej Republiki Socieckiej należy przede wszystkim mówić o wojnie polskiej i likwidacji Wrangla. Sądzę, że na zebraniu działaczy partyjnych, którzy badali prasę partyjną i nie raz ~~skrytykowali~~ mieli okazję obznajmienia się z treściami raportami w tej kwestji, nie będę miał okazji mówić szczególnie o ~~szczegółach~~ detalach całej tej historii i o każdym wypadku wojny polskiej, o charakterze naszej ofensywy i o znaczeniu klęski pod Warszawą. Przypuszczam, że pod tym względem kwestja ta dla większej części towarzyszy jest na tyle jasną, że zmuszony byłbym powtarzać się, z czego towarzysze byłiby tylko niezadowoleni. Z tego też powodu nie będę mówił o poszczególnych epizodach i o wypadkach naszej wojny polskiej. Zatrzymam się tylko na streszczeniu, które otrzymałem przed chwilą. Po zwycięstwach świątecznych w lecie i strasznej porażce pod Warszawą, po zawarciu z Polską prowizorycznego ^{które} przymierza, ~~które~~ obecnie w Rydze ma dać początek ostatecznemu pokojowi, spotęgowały się dzięki pogromowi Wrangla. Teraz, gdy klęska ta stała się faktem, imperjalistyczna prasa Ententy zaczyna grać w otwarte karty i przyznaje się do tego, co dotychczas ukrywała. Nie wiem czy wy zwróciliście uwagę na mały oświadczenie opublikowane w gazecie dzisiejszej lub z dni najbliższych o tem, że główny organ francuskiej burżuazji imperjalistycznej, gazeta "Temps" pisze o zawarciu pokoju polskiego wbrew radom Francji. Nie ulega wątpliwości, że przedstawiciele burżuazji wyjawiać chcieli tutaj taką prawdę, którąby pragnęli jaknajtaniej skryć i którą próbowali zataić w ciągu tak długiego czasu. Nie zważając na niegodne warunki przymierza polskiego (pomimo, że były one wygodniejsze od tych, któreśmy sami proponowali panom polskim zeszłego roku (aby unikać wszelkiej wojny), niedo-

godne z punktu widzenia na to, co nasz można byłoby osiągnąć, o ile nie byłoby nadzwyczaj ciężkiej sytuacji pod Warszawą, zgodziliśmy się na warunki, które kryją zamiary imperjalistyczne. Burżuazja francuska przyznaje się obecnie, że ona pragnęła przedłużenia wojny polskiej, że wypowiadała się przeciwko pokojowi, obawiając się porażki Wrangla, chcąc podtrzymać nową interwencję i ofensywę przeciwko republice sowieckiej. Pomimo to, że warunki imperjalistycznej Polski zmierzały i zmierzają do wojny z Rosją, plan imperjalistów pobity został i w rezultacie otrzymaliśmy coś bardziej realniejszego, niż zwykły rozjem. W ciągu trzech lat przeszliśmy z liczby drobnych państw, należących do liczby tych państw, które więcej jak inne były wrogo usposobione do wielko-Rosyjskich nacjonalistów i które więcej od innych miały pretensje do części terytorium zaludnionego przez polaków. Pokój z Finlandją, Estonją i Łotwą zawarł my również - wbrew imperjalistycznym chęciom Ententy, lecz byłoby to istniejącym do osiągnięcia dlatego, że w Finlandji, Estonji i Łotwie burżuazja nie miała swego pola do działania, przez co walka przeciwko republice Rosji sowieckiej stałaby się niezbędną, wówczas gdy dążenia burżuazyjnej republiki Polski skierowane były nie tylko na Litwę i Białoruś, lecz i na Ukrainę. Prócz tego skłania ją do tego walka Polski, która swojego czasu była potężnym mocarstwem i która obecnie przeciwstawia się państwu Rosyjskiemu. Tej odwiecznej walki Polska nie może zaprzestać i w chwili obecnej. Oto dlaczego Polska wykazała daleko więcej bohaterstwa i uporu w swych planach wojennych przeciwko republice naszej i oto dlatego obecnie nasz sukces w zawarciu pokoju wbrew woli Ententy, nabiera większej wagi. Jeżeli na którymś z państw sąsiadującym z Rosją może polegać Ententa, iż współdziałać będzie, to tylko na Polsce i dlatego nie obecnie przy egójnej nienawiści państw burżuazyjnych do władzy sowieckiej, wszyscy widzą bezpośrednią korzyść w panowaniu panów polskich nad Galicją Wschodnią.

Dalej Polska pretenduje do Ukrainy i Litwy. To nadaje ofensywnie niezwykle upórczywy charakter. Zaopatrzenie armii polskiej było przedmiotem starań Francji i innych państw. Wysekość sumy przeznaczanej w tym celu nie podlega żadnym rachunkom, z tego powodu specjalne znaczenie ma fakt, że jakie odniosła armia czerwona, nie zważając na klęskę pod War-

szawa, gdyż wytwarzyła w Polsce warunki uniemożliwiające dalsze prowadzenie wojny. Polska musiała zgodzić się na warunki pokoju germańskie dla niej od tych, które proponowała jej Rosja przed ofensywą, gdyśmy nie chcieli przerywać prac budownictwa gospodarczego, proponowaliśmy granice dla nas bardzo niedobre.

Wówczas prasa drebno-burżuazyjnych patryjotów, do których należą nasi eserzy i mieńszewicy, zarzucała bolszewikom skłonneści pokojowej i metody Tełsteja, wykazano przez władzę sowiecką. Metodą Tełstewską nazywała prasa to, że zgadzaliśmy się na pokój według ówczesnej linii Piłsudskiego, która przedstawiała Włók w rękach polskich. Granica ciągnęła się 50 wiersi, miejscami na 100 wiersi na wschód od tej, która jest ustanowiona obecnie. Nie powinienem zastanawiać wobec zgromadzenia działaczy partyjnych, nad tem, dlaczego zgadzaliśmy się i musieliśmy zgodzić się na gorsze granice, gdyby rzeczywiście nasza praca gospodarcza nie była przerwana. W tym czasie Polska zachowując porządek burżuazyjny, wywołała wskutek wojny zupełną dezorganizację gospodarczą w całym państwie, nadzwyczajne niezadowolenie ludności, wywołała terror burżuazyjny, stosowany nie tylko do robotników przemysłowych, leśników i najemników. Burżuazyjna sytuacja, Polska stała się na tyle chwiejna, że nie mogło być mowy o dalszym prowadzeniu wojny. Powodzenia osiągnięte w tym kierunku przez władzę sowiecką, stają się świetne. Gdy trzy lata temu mówiliśmy o zadaniu, o warunkach zwycięstwa rewolucji proletariackiej w Rosji, twierdziliśmy zawsze, że zwycięstwo to nie może być trwałe, jeżeli nie zostanie poparte przez rewolucję proletariatu na zachodzie, że prawidłowa ocena naszej rewolucji możliwa jest tylko z punktu widzenia międzynarodowego. Dlatego żeby zwyciężyć innych, musimy osiągnąć zwycięstwo w rewolucji proletariackiej we wszystkich a przynajmniej w niektórych główniejszych państwach kapitalistycznych; po trzech latach, uporczywej walce widzimy w jakim kierunku urzeczywistniały się, a w jakim nie urzeczywistniały się. Spełniły się pod tym względem, że nie osiągnęliśmy szybkiego i zwykłego rozstrzygnięcia tej kwestji. Faktycznie nikt z nas nie oczekiwał, żeby tak nierówna walka, jak walka Rosji z kapitalistycznymi państwami świata, mogła trwać trzy lata. Okazało się, że ani jedna ani druga strona nie odnosiła ani klęski ani zwycięstwa. Jednocześnie praca

zało się, że chociaż przepowiednie nasze nie urzeczywistniły się szybko i otwarcie, urzeczywistniły się jednak o tyle, że dały nam główne rezultaty, gdyż najważniejszym było to, żeby móc ustrzec możliwość istnienia władzy proletariackiej i republiki sowieckiej nawet w razie powstrzymania rewolucji socjalistycznej na całym świecie. Możemy powiedzieć, że i w tym kierunku międzynarodowa sytuacja tak się ułożyła, że potwierdzoną została nasza polityka i wszystkie nasze wyrachowania.

Nie trzeba dowodzić, że o porównaniu sił wojennym R.S.F.S.R. z siłami wojennymi wszystkich państw kapitalistycznych, nie może być nawet mowy. Pod względem tym jesteśmy o 10 i 100 razy słabsi od nich. Pomimo to jednak po 3 letniej wojnie zmusiliśmy wszystkie prawie państwa do porzucenia myśli dalszej interwencji. To znaczy, że to co trzy lata temu w warunkach nieskończonej jeszcze wojny imperjalistycznej, możliwym się nam wydało, a mianowicie zwołać w sytuacji niezdecydowanej ostatecznie ani w tę ani w inną stronę - stało się. Lecz z jakiej przyczyny to się stało? Stało się nie dlatego, żebyśmy się mieli okazać silniejszymi w warunkach wojennych niż Ententa, lecz dlatego, że w tym czasie szybko następował rozkład w państwach Ententy a u nas przeciwnie szybko wzrastało wewnętrzne wzmocnienie. Wojna potwierdziła o.o. własnych swych wojskach Ententa nie mogła waleczyć z nami. Robotnicy i włościanie w państwach kapitalistycznych nie mogli być przesłani do walki z nami, z imperjalistycznej wojny państwa burżuazyjne zostały wyjść burżuazyjnami. Zdażyły one odciągnąć i usunąć kryjąc jaki zawisł nad nimi, lecz zasadniczo osłabiły swą sytuację do tego stopnia, że wobec wszystkich największych sił wojennych, przetrwać się musiały przez 3 lata do tego, że nie były w stanie wycofać Republiki sowieckiej, nieposiadającej prawie zupełnie sił wojennych. W ten sposób okazało się, że zasadniczo plany naszej polityki urzeczywistniły się. Sojusznikami naszymi zostały faktycznie Niemcy, Japonia w każdym państwie kapitalistycznym i masą ta walczyła wojnę. Znaleśliśmy się w takiej sytuacji, że nie odciągowały żadnego swobodnego międzynarodowego traktatu i jedynego zwycięstwa dla nas, wywołując sobie same warunki w których możemy istnieć. Taką przyczyną imperjalistycznej

zawieranych, muszę... do... prowadzenia transakcji handlowych z... w procesie tej walki... sobie prawo samej działalności. Rozpatrzysz się w naszej sytuacji międzynarodowej, wieszmy, że osiągnęliśmy świetne powodzenie, że mamy nie tylko odpoczynek, lecz coś realniejszego. Odpoczynek to nazwiemy krótki przeciąg czasu w którym państwa imperialistyczne mogłyby wnieść walkę przeciwko nam. Obecnie również nie pozwolimy się oszukać i mieszać się do spraw naszych. Musimy być zawsze gotowi do walki. Lecz jeżeli przyjdzie się tym warunkom, o których rozbiiliśmy w systemie... samary rosyjskiej kontr-rewolucji i osiągnęliśmy formalne zawarcie pokoju z wszystkimi państwami... jasnym dla siebie, że mamy nie tylko odpoczynek. Przeczekamy nowy okres, gdy nasze zasady międzynarodowe istnienie wywołane zostało z sieci kapitalistycznych państw.

Warunki wewnętrzne nie pozwoliły ani jednemu kapitalistycznemu państwu swą rolę na... to okazało się, że wewnątrz tych państw rewolucja dojrzała i nie pozwoliła na zwycięstwo Rosji sowieckiej.

W ciągu 3 lat na terytorium rosyjskim znajdowała się armia francuska, angielska i japońska. Nie clega wątpliwości, że najmniejszy wysiłek tych państw wystarczyłby do odniesienia przed kilkoma miesiącami lub tygodniami - zwycięstwa nad nami i jeżeli udało się nam powstrzymać ten atak, to zawdzięczając tylko rozkładowi wśród wojsk francuskich i maruderom japońskim i angielskim. Jeżeliśmy zwyciężyli i pokonali interwencję, to tylko dlatego, że ich własne interesy ich podkopały, a nas umocniły. Przez to zwycięstwo zapewniłmy sobie odpoczynek i uniemożliwiliśmy całkowite zwycięstwo imperializmu niemieckiego w epoce pokoju Brzeskiego.

W czasach ostatnich jeszcze bardziej zaznaczyła się sprzeczność interesów szczególnie w związku z projektem zawarcia umowy w sprawie koncepcji z grupą amerykańskich kapitalistów. Wiemy dobrze, że obecnie nie ma ani jednego komunisty z Dalekiego Wschodu któryby nie... o tym, że w Japonii panuje ogólnie rozgorzce nie w związku z zawarciem tej umowy, pomimo iż nie jest ona jeszcze zawarta, a... że jej... Lecz w Japonii panuje rozbieżność zdań. D... czytelnik... które mówi, że Japonia obwinia Rosję sowiecką o podburzanie jej przeciwko państwom. Zrozumieliśmy dokładnie napięcie współzawodnictwa imperialistycznego i powiedzieliśmy sobie, że musimy systematycznie korzystać...

sprzeczności interesów, aby utrudnić im walkę z nami. Pomiedzy Anglią a Francją wytwarza się polityczne nieporozumienie. Obecnie mówić należy nie tylko o odpoczynku, lecz i o poważnych szansach dla nowej budowy na czas dłuższy. W rzeczywistości dotychczas nie mieliśmy żadnej bazy w stosunku międzynarodowym. Obecnie posiadamy tę bazę. Okazuje się teraz, że Polska zawarła pokój wbrew woli Francji. Nienawiść do władzy sowieckiej ze strony kapitalistów polskich jest silna, z niesłychanym okrucieństwem jest tłumiona wszelka próba strajku. Prowadzenie wojny z Rosją sowiecką jest ich najgorętszym życzeniem, pomimo to uważają zawarcie pokoju z nami za wykonanie warunków postawionych przez Ententę. Widzimy, że państwa imperjalistyczne rządzą całym światem, lecz stanowią one nikłą część zaludnienia ziemi. I fakt, że znalazło się państwo, które w ciągu 3 lat stawia opór wszechświatowemu imperjalizmowi, zmieniło bardzo sytuację międzynarodową, i z tego powodu wszystkie drobne państwa, stanowiące większość zaludnienia ziemi, są za pokojem z nami. Ważnym korzystnym dla nas czynnikiem, umożliwiającym istnienie nasze w tej wyjątkowej sytuacji, jest to, że państwo socjalistyczne, ~~zamiast~~ utrzymuje stosunki handlowe ~~xxxx~~ z państwami kapitalistycznymi.

Miałem sposobność widzieć, jak pewien amerykański socjalista-szewinista, utrzymujący stosunki z naszymi prawymi eserami i mieńszewikami, jeden z działaczy 2 międzynarodówki, członek amerykańskiej partji socjalistycznej Sparte, coś w rodzaju amerykańskiego Aleksańskiego, wydającego całe masy ksiąg przeciwko bolszewikom, zarzucał nam winę, dowodząc, że całkowity rezygnat komunizmu pochodzi stąd, że układamy się z państwami kapitalistycznymi. W ten sposób: "Lepszych dowodów dla udowodnienia całkowitego rezygnatu z komunizmu i upadku jego programu, nie mogę sobie przedstawić". On się zdaje, że ci którzy zastanowią się nad tą sprawą będą innego zdania. Niema bardziej rzeczowych dowodów materialnego i moralnego zwycięstwa Rosyjskiej Republiki sowieckiej nad kapitalistami świata całego, jak to, że państwa prowadzące z nami wojnę

zmuszone są wbrew woli swej do nawiązania z nami stosunków handlowych, wiedząc dobrze że one wzmocnią nas. Można byłoby uważać to za upadek i klęskę komunizmu, wówczas jeżelibyśmy obiecali lub marzyli o przerebieniu świata całego, opierając się wyłącznie na siłach rosyjskich. Lecz nie dochodziliśmy do tego w swych marzeniach, lecz zawsze byliśmy tylko pewni swego zwycięstwa w wypadku, gdy robotnicy wszystkich państw poprą nas. Okazało się, że poparli nas tylko polewiczenie, osłabili tylko podniesioną przeciwko nam pięść, lecz i tym okazali nam wielką pomoc. Nie będę się zastanawiać więcej nad tą kwestją, tylko zaznaczam, że na Kaukazie wytwarzają się obecnie b.zawiłe warunki, przyczym rozstrzygnięcie ich ~~zawikła~~ nie jest łatwe, wojna może być nam wypowiedziana łąda dzień. Lecz wojna ta wobec ~~zawikła~~ warunków zawartego już pokoju z Polską i wobec zupełnej klęski Wrangla nie może być dla nas niebezpieczną, nawet w razie wypowiedzenia jej, obiecuje ona nam wzmocnienie się naszego stanowiska. Informacje prasowe, co się dzieje w Armenji i Turcji dają nam pewne pojęcie o tem. Powstaje sytuacja b.zawiła, lecz jestem przekonany, że wyjdziemy z niej, zachowując pokój na zasadach przyjętych obecnie, w niektórych wypadkach dla nas bardzo wygodnych, zadowalniających nas i dających nam możliwość istnienia pod względem gospodarczym. W tym kierunku dokładamy wiele starań. Lecz możliwem jest że pewne okoliczności doprowadzą do wojny. Możemy patrzeć spokojnie w przyszłość, będzie to wojna na kresach z olbrzymią przewagą naszych sił, wojna zapewniająca nam dalekie większe zwycięstwo niż wojna z Polską. Wojna z Polską była wojną na dwóch frontach, pod grzbiet Wrangla, wojną, którą nie można nazwać kresową, gdyż linja Piłsudskiego przechodziła daleko od Moskwy. Na tem zakończę przegląd sytuacji międzynarodowej

"Prawda" z dn. 24.XI.20 r.